

کالایی شدن آموزش و گسترش شکاف اجتماعی در ایران

نشست تخصصی «کالایی شدن آموزش عمومی در ایران» با محوریت مسئله خصوصی سازی در آموزش و پرورش روز یکشنبه مورخ ۳۰ تیرماه ۱۳۹۸ در تالار تدبیر مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری برگزار شد. ۴۷

نشست تخصصی کالایی شدن آموزش عمومی در ایران با حضور رئیس مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری، معاونین و مدیران وزارت آموزش و پرورش، فعالان صنفی آموزش و پرورش، اساتید دانشگاه و برخی کارشناسان این حوزه برگزار شد. در ابتدا رضا امیدی عضو هیئت علمی دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران نتایج پژوهش‌های خود در زمینه روندها و مصداق‌های خصوصی سازی در آموزش و پرورش را ارائه کردند. پس از ایشان مسئولان و متخصصان حاضر در جلسه به ارزیابی این گزارش پرداختند.

دکتر امیدی با برشمردن همبستگی اجتماعی و کاهش نابرابری به عنوان دو کارکرد اجتماعی اصلی آموزش و پرورش بیان داشت که روند خصوصی سازی آموزش و پرورش باعث شده است که این نهاد به مرور سبب گسترش شکاف‌های اجتماعی و نابرابری شود. ایشان با ارائه آمار و اطلاعاتی درباره بودجه آموزش و پرورش و مقایسه آن با کشورهای پیشرو در خصوصی سازی، اظهار داشت روندهای خصوصی سازی در کشورمان بر اساس منطقی نامعلوم پیگیری می‌شود. حمایت گسترده از گسترش مدارس غیردولتی، واگذاری و اجاره املاک آموزش و پرورش و گسترش خرید خدمات آموزشی از جمله سیاست‌های دولت در این مسیر انحرافی بوده است.

الهی‌ار ترکمن معاون برنامه ریزی و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش در رابطه با سخنان امیدی بیان داشت: ایشان از معلول‌ها سخن گفتند در حالی که باید علل ریشه‌ای مشکلات آموزش و پرورش را مورد توجه قرار داد. ما باید بتوانیم انتظار اجتماعی از مدرسه را دگرگون کنیم تا راه برای تغییرات در آموزش و پرورش باز شود. همچنین الگوی اقتصادی برای درآمدهای آموزش و پرورش به جای تأکید بر بودجه عمومی باید بر تولید ناخالص داخلی (متمرکز شود).

در ادامه حجت الاسلام ذوعلم رییس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی درسی ضمن تأیید دغدغه امیدی گفت: متأسفانه دولت‌ها پس از جنگ هیچ‌گاه نگاه راهبردی به آموزش و پرورش نداشته‌اند.

در ادامه نشست، سایر حاضران و متخصصان به ایراد نظرات خود درباره این مشکل در آموزش و پرورش پرداختند که اهم آن از این قرار است:

- اهمیت توجه به آموزش و پرورش به عنوان نهادی برای سرمایه گذاری اجتماعی بلندمدت.
- لزوم تعریف عدالت از منظر فلسفی و حقوقی و سپس پرداختن به آن در حوزه آموزش و پرورش
- توجه به مدرسه و واگذاری اختیارات آموزشی و تربیتی به مدرسه به جای اختیار درآمذزایی
- تعارض منافع در آموزش و پرورش در مورد اعطای امتیاز و تسهیلات به مدارس غیردولتی
- توجه به زمینه‌های فسادساز گرفتار شدن ادارات و مدارس در درآمذزایی و به حاشیه رفتن مقوله پرورش و آموزش

در انتهای جلسه نیز دکتر حسام‌الدین آشنا ضمن جمع بندی مسائل طرح شده اظهار داشت: دغدغه آموزش و پرورش واقعا مورد غفلت دولت‌ها بوده است و باید تلاش کنیم آن را برای تصمیم گیران تبدیل به مسئله کنیم.

گزارش مبسوط این نشست به زودی منتشر خواهد شد.